

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 3546/17**, rješavajući apelaciju **Muriza Memića**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik

Mato Tadić, potpredsjednik

Mirsad Ćeman, potpredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudija

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 11. juna 2019. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neosnovana apelacija **Muriza Memića** podnesena zbog nepostojanja djelotvornosti istrage u predmetima Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo br. T 09 0 KTA 0111266 17 i T09 0 KTPO 0102119 17.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Muriz Memić (u daljnjem tekstu: apelant) iz Ilidže, kojeg zastupa Ifet Feraget, advokat iz Sarajeva, podnio je 21. augusta 2017. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zbog nedjelotvornosti istrage povodom događaja u kojem je stradao njegov sin Dženan Memić, a kao osporene akte označio je akte Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Tužilaštvo) br. T09 0 KTA 0111266 17 od 22. maja 2017. godine i T09 0 KTP 0111266 17 od 20. juna 2017. godine. Apelacija je zavedena pod brojem AP 3546/17. Apelant je 20. novembra 2017. godine dopunio apelaciju, odnosno dostavio akt Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalno tužilaštvo) broj T11 0 KTA 0002975 17 od 15. novembra 2017. godine.

2. Muriz Memić, kojeg zastupa isti advokat, podnio je 20. novembra 2017. godine apelaciju Ustavnom sudu zbog nedjelotvornosti istrage, a kao osporene akte označio je akte Tužilaštva br. T09 0 KTPO 0102119 17 od 8. augusta 2017. godine i T09 0 KTP 0102119 17 od 18. septembra 2017. godine. Apelacija je zavedena pod brojem AP 4835/17. Apelant je dopunio predmetnu apelaciju 5. februara 2018. godine, odnosno dostavio akt Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalno tužilaštvo) broj T11 0 KTA 0002961 17 2 od 25. januara 2018. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Na osnovu člana 32. Pravila Ustavnog suda, s obzirom na to da apelacije pokreću slična pravna pitanja, kao i da proizlaze iz sličnog činjeničnog supstrata, Ustavni sud je odlučio da spoji apelacije i vodi jedan postupak pod brojem AP 3546/17.

4. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud), Tužilaštva i Federalnog tužilaštva zatraženo je da dostave odgovor na apelaciju. Od Tužilaštva je zatražen i kompletan spis (u vezi sa apelacijom AP 4835/17).

5. Svi pozvani su dostavili odgovor na apelaciju. Tužilaštvo i Federalno tužilaštvo su dostavili i spise (za obje apelacije).

III. Činjenično stanje

6. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

Uvodne napomene

7. Apelant je 11. oktobra 2016. godine podnio apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zbog nepostojanja djelotvorne istrage u predmetu Tužilaštva broj T09 0 KT 0098711. U navedenoj apelaciji apelant je ukazivao na povredu člana II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija). Apelant je isticao (prema njegovom mišljenju) nedostatke u istrazi, te nezakonitost istrage, odnosno naveo je da hapšenje lica romske nacionalnosti smatra samo pokušajem da se ubistvo njegovog sina prikaže kao saobraćajna nesreća. Apelant je u apelaciji hronološki naveo tok istrage, te ukazao na „propuste“ u istrazi, kao i na određene odredbe ZKP za koje je smatrao da su povrijeđene u konkretnom predmetu. Ustavni sud je donio Odluku broj AP 3950/16 od 15. februara 2017. godine (dostupna na www.ustavnisud.ba) kojom je odbio kao neosnovanu apelantovu apelaciju zbog navodnog nepostojanja djelotvorne istrage u predmetu Tužilaštva broj T09 0 KT 0098711. Između ostalog, Ustavni sud je dao razloge za svoju odluku, ukazujući na radnje koje je preduzelo Tužilaštvo, „intenzitet“ rada na predmetu, ispitivanje svih apelantovih navoda, kao i na činjenicu da je već u fazi istrage kontrolu istrage proveo Kantonalni sud u Sarajevu, kao i Federalno tužilaštvo (tačka 90). U tački 92. navedene odluke Ustavni sud je ukazao da, što se tiče daljnjeg toka postupka pred sudovima, a koji je u toku, zahtjevi člana 2. Evropske konvencije nisu ograničeni na fazu službene istrage ako je ona dovela do pokretanja postupka pred domaćim sudovima. U postupku u cjelini, uključujući i njegovu raspravnu fazu, moraju se ispuniti uvjeti pozitivne obaveze zaštite života putem zakona i zabrane zlostavljanja. Iako nema apsolutne obaveze prema kojoj bi se svi krivični progoni trebali okončati osudom ili izricanjem neke određene kazne, domaći sudovi ni u kojim okolnostima ne bi smjeli biti spremni dopustiti da krivična djela kojima se ugrožava život i teški napadi na tjelesni i moralni integritet

prođu nekažnjeno. Osim toga, Ustavni sud je ukazao da, iako je istraga u predmetnom postupku okončana, to nikako ne znači da Tužilaštvo nema daljnju obavezu, u slučaju pojavljivanja eventualnih novih činjenica, da postupa u skladu s relevantnim odredbama ZKP.

Zajednički dio u odnosu na činjenice istaknute u apelacijama br. AP 3546/17 i AP 4835/17

8. Ustavni sud primjećuje (što je zajedničko za obje apelacije koje ispituje, te kako bi izbjegao ponavljanje) da apelant u apelacijama ukazuje na Odluku Ustavnog suda broj AP 3950/16. Apelant tvrdi da je Tužilaštvo dezavuiralo Ustavni sud u pogledu preduzetih radnji. Nadalje, apelant ukazuje na krivični postupak (koji se vodio u momentu podnošenja obje apelacije) pred Kantonalnim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) po optužnici Tužilaštva, te ukazuje na određene dokaze koji su izvedeni pred Kantonalnim sudom (koji mu ranije nisu bili poznati), koji „govore suprotno, tj. da smrt Dženana Memića nema nikakve veze sa saobraćajnom nesrećom“. U tom smislu apelant opet ističe da je Tužilaštvo obavijestilo Ustavni sud samo o onim radnjama koje su trebale prikazati da se radi o saobraćajnoj nesreći. Dalje, apelant ukazuje da Ustavni sud u Odluci broj AP 3950/16 nije naveo da je *ad hoc* tijelo koje je formirala Skupština Kantona Sarajevo radi provjere zakonitosti rada MUP-a i da je podnijet izvještaj o radu u kojem se navode konkretni propusti pripadnika MUP-a u provođenju istrage. U vezi s navedenim, kao i daljnjim tokom postupka pred Kantonalnim sudom, apelant je ukazao na određene dokaze koje je koristilo Tužilaštvo, a koje apelant problematizira. Također, apelant je naveo da bez obzira na to što su se pojavile nove okolnosti koje su morale biti istražene u kontekstu istog događaja, tj. krivičnog djela povodom kojeg je postupak u toku (u momentu podnošenja apelacija) pred prvostepenim sudom, Tužilaštvo ignorira svoje zakonske obaveze i odbija da provjeri novootkrivene okolnosti u kontekstu navoda iz optužnice protiv Ljube Seferovića i drugih, nego, suprotno tome, neobjelodanjivanjem preko 200 dokumenata i dalje štiti počiniocima krivičnog djela ubistva.

Činjenice u vezi s apelacijom broj AP 3546/16

9. U skladu sa članom 231. stav 4. ZKP, Tužilaštvo (kantonalni tužilac) dostavilo je apelantu obavijest broj T09 0 KTA 0111266 17 od 22. maja 2017. godine da je donijeta naredba u navedenom predmetu, a po službenoj zabilješci FUP-a – Terenski ured Sarajevo, navedenog broja, od 20. februara 2017. godine da se istraga neće provoditi jer ne postoji osnov sumnje da je počinjeno krivično djelo propisano Krivičnim zakonom Federacije BiH (u daljnjem tekstu: KZ). Dalje je navedeno da je izvršen uvid u dostavljeni materijal, i to u službenu zabilješku FUP-a sa shematskim prikazom, pa je saslušan A. F. na osnovu čije informacije je sačinjena predmetna

službena zabilješka, a zatim je saslušan svjedok E. M. koji je dao informaciju A. F. o svojim saznanjima. Navodi se i da se svjedok E. M. nije mogao izjasniti kada je vidio tri lica na preciziranom lokalitetu (Velika aleja na Ilidži), dva muška i jedno žensko lice, od kojih ga je jedno lice svojim izgledom podsjećalo na M. B. Svjedok je naveo da ukoliko se navedena situacija desila u noći stradanja Dženana Memića, njegov dolazak u Veliku aleju je morao biti zabilježen na nadzornoj kameri kuće Š. K. Nakon izvršenog uvida u snimke videonadzora sa kuće Š. K. od 8. februara 2016. godine u periodu prije i nakon stradanja Dženana Memića nije uočen prolaz opel corse zelene boje kojom je upravljao E. M., dakle nije se nalazio na preciziranom lokalitetu u noći stradanja Dženana Memića. U pogledu shematskog prikaza sačinjenog na osnovu navoda iz službene zabilješke, kao bitno je napomenuto da on ne odgovara navodima iz izjave E. M. (ruta kretanja opel corse, položaj vozila golf).

10. Tužilaštvo (glavna kantonalna tužiteljica) u vezi s apelantovom pritužbom na obavijest od 22. maja 2017. godine u aktu broj T090 KTP 0111266 17 od 20. juna 2017. godine (na osam stranica) istaklo je sljedeće.

11. Pritužba je iznosila da je tužilac u svojoj obavijesti grubo prekršio zakon jer je po prijemu službene zabilješke FUP-a sa shematskim prikazom – Terenski ured Sarajevo, navedenog broja i datuma, morao provesti istragu i sve istražne radnje, te detaljno istražiti sve relevantne okolnosti ovog slučaja „(kako pritužba navodi 'ubistva Dženana Memića')“, bez obzira na to što je „službena istraga“ u tom predmetu završena podizanjem optužnice. Tako je, između ostalog, ukazano na tok istrage, te na činjenicu da je istraga okončana i da je pretres u toku. Ipak (kako je navedeno u aktu), radi odgovornog postupanja spram oštećenog, sve nove informacije koje bi mogle dovesti u sumnju optužnicu koju zastupa Tužilaštvo savjesno provjerava. Dalje, Tužilaštvo je navelo razloge javnog saopštavanja rezultata izvršenih provjera, te navelo da u konkretnom slučaju istraga nije otvorena, pa nije takvim saopštenjem ni ugrožena. Nadalje, Tužilaštvo ukazuje zašto navodi iz pritužbe nisu osnovani, te da je izvršenim provjerama utvrđeno da se sadržaj iskaza svjedoka E. M. ne podudara s kazivanjem A. F. Tako je navedeno da je službena zabilješka sačinjena nakon obavljenog razgovora sa A. F. koji je dobrovoljno pristupio u službene prostorije i izjavio da ima informacije do kojih je došao i koje bi mogle biti od koristi za rasvjetljavanje ubistva Dženana Memića, te dalje njegovo kazivanje. S ciljem prikupljanja dokaza, tužilac je pozvao i saslušao u svojstvu svjedoka A. F. koji je u potpunosti prepričao sadržaj svog kazivanja na način kako je to interpretirano u službenoj zabilješci, kao i dodatne navode. Međutim, u svom iskazu svjedok E. M. nije potvrdio navode svjedoka A. F., već, kako je navedeno, „u gotovo svim dijelovima svog iskaza govori suprotno od onog što je naveo svjedok [A. F.]“, te je naveden njegov iskaz. Dalje je navedeno da je nakon

saslušanja ovog svjedoka izvršen detaljan pregled videozapisa iz noći 8. februara 2016. godine, a kojim pregledom nije uočeno vozilo opel corsa. Dalje je navedeno da se u pritužbi prigovori svode na tvrdnju da Tužilaštvo nije trebalo pokloniti vjeru svjedoku E. M., već izvršiti daljnje provjere, a koje su izvršene u predmetu navedenog broja Tužilaštva, te je utvrđeno da se M. B. nije nalazio u BiH u noći kada je stradao Dženan Memić, te je detaljno navedeno kako je to utvrđeno. Također, Tužilaštvo se referiralo na još jednu službenu zabilješku FUP-a od 25. maja 2017. godine (iako pritužba to nije navodila), odnosno zaključilo da „u konkretnom slučaju svjedok [E. M.] kao neposredni očevidac nije potvrdio sadržaj službene zabilješke FUP-a, niti iskaz svjedoka [A. F.] pa je tužilac donio zakonitu odluku u smislu člana 231. stav 4. ZKPFBiH, naredbu da se istraga neće provoditi s obzirom na to da ne postoje osnovi sumnje da je počinjeno bilo koje krivično djelo propisano KZFBiH“.

12. Federalno tužilaštvo dostavilo je apelantu akt broj T11 0 KTA 0002975 17 od 15. novembra 2017. godine kojim ga obavještava da je nakon uvida u predmet, te izvršene analize dokaza i pobijanih odluka, kao i navoda iz apelantove pritužbe ocijenjeno da su naredba o neprovođenju istrage i odluka o odbijanju pritužbe od 20. juna 2017. godine pravilne i zasnovane na zakonu. U tom smislu, Federalno tužilaštvo je navelo da službena zabilješka po svom sadržaju i načinu sačinjavanja nije dala mogućnost za zaključak o postojanju osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo, pa je navode trebalo provjeriti kako bi se utvrdilo postojanje osnova sumnje, što jedino može biti osnov za donošenje naredbe o provođenju istrage, u skladu sa članom 231. st. 1. i 2. ZKP. Dakle, ukazujući na radnje koje je Tužilaštvo uradilo u provjeri navoda (saslušanje E. M. i A. F., provjera videonadzora), izveden je zaključak o nepostojanju činjenica i okolnosti iz kojih bi proizlazio zaključak o postojanju osnova sumnje da je počinjeno bilo koje krivično djelo iz KZ, pa i krivično djelo ubistva, a što je bio osnov za donošenje naredbe o neprovođenju istrage.

13. Tužilaštvo je Ustavnom sudu dostavilo spis u kojem su, između ostalog: apelantov zahtjev za postupanje po prijavi („očevica“) upućen Tužilaštvu (postupajući tužilac i glavna tužiteljica); službene zabilješke postupajućeg tužioca; službena zabilješka FUP-a od 20. februara 2017. godine sa priložima od 12. maja i 25. maja 2017. godine sa priložima; zapisnik o saslušanju svjedoka A. F. u prostorijama Tužilaštva od 13. marta 2017. godine; zapisnik o saslušanju svjedoka E. M. u prostorijama Tužilaštva od 16. marta 2017. godine; dopisi Tužilaštva radi provjera informacija, kao i određena dokumentacija iz predmeta Tužilaštva broj 0113850 sa priložima.

Činjenice u vezi s apelacijom broj AP 4835/17

14. Tužilaštvo je 3. marta 2017. godine, na osnovu člana 45. stav 1. i stav 2. tačke a) i b) ZKP, donijelo naredbu o provođenju istrage protiv osumnjičenih J. B., H. D., E. K., V. DŽ. i E. A. i n.n. policijskih službenika MUP-a Kantona Sarajevo zbog postojanja osnova sumnje da su na način kako je to pojedinačno za svakog od osumnjičenih opisano, kao službena lica u Federaciji BiH očigledno nesavjesno postupali u obavljanju dužnosti teško povređujući prava drugoga, te neovlašteno drugom saopštili i učinili pristupačnim podatke koji su službena tajna s ciljem da ih preda neovlaštenom licu, čime bi počinili krivično djelo nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 1. KZ i krivično djelo odavanje službene tajne iz člana 388. stav 1. KZ, a sve u vezi sa članom 54. istog zakona. Kako je navedeno u naredbi, osnovi sumnje da su osumnjičeni počinili krivična djela proizlaze iz prikupljene dokumentacije MUP-a Kantona Sarajevo, iskaza saslušanih svjedoka, pribavljene dokumentacije iz izvještaja i spisa Tužilaštva, dokaza iz spisa TCMS 98711 16 koji se vodi protiv Ljube Seferovića i dr., novinskih i medijskih članaka, izvještaja *ad hoc* tijela Skupštine Kantona Sarajevo i druge materijalne dokumentacije. U naredbi je navedeno da s ciljem razrješenja okolnosti pod kojima su izvršena krivična djela i prikupljanja dokaza u istrazi treba provesti sljedeće istražne radnje: ispitati osumnjičene, saslušati svjedoke, pregledati izvod iz kaznene evidencije za osumnjičene i provesti druge istražne radnje za kojima se u toku istrage ukaže potreba.

15. Tužilaštvo je 1. augusta 2017. godine donijelo naredbu o obustavi istrage broj T09 0 KTPO 0 0102119 17 prema prethodno navedenim licima jer djelo koje su počinili osumnjičeni nije krivično djelo.

16. Tužilaštvo je u naredbi o obustavi istrage navelo da je Tužilaštvo po službenoj dužnosti s ciljem provjera postupanja policijskih službenika MUP-a Kantona Sarajevo u okviru preduzimanja radnji na rasvjetljavanju i otkrivanju počinioca krivičnog djela teško krivično djelo protiv sigurnosti javnog prometa i krivičnog djela ubistva preduzelo niz radnji počevši od službene zabilješke (preciziran broj) od 9. februara 2016. godine koju je sačinilo ovlašteno službeno lice J. B., te zapisnika o saslušanju svjedoka J. B. od 10. marta 2016. godine gdje je primijećeno da policijski službenik MUP-a J. B. u dva navrata opisuje dijametralno suprotan sadržaj istog razgovora sa svjedokom, što je, prema mišljenju Tužilaštva, odvelo istragu u sasvim drugom pravcu, dovodeći u sumnju vjerodostojnost iskaza takvog svjedoka. Tužilaštvo je postupalo po svim prikupljenim podacima u toku uviđaja, a povodom saobraćajne nesreće koja se dogodila u Velikoj Aleji, Ilidža. Uvidom u dokumentaciju vidljivo je da je Sektoru krim policije, Odjeljenje za opći kriminal, dostavljen zahtjev za prikupljanje informacija Tužilaštva od 15. februara 2016. godine, u kojem se, između ostalog, navodi da bi se moglo raditi o krivičnom djelu ubistva. Dalje, formiran je tim

istražilaca i dogovoreno postupanje na sastanku (9. marta 2016. godine) na kojem je prisustvovala glavna tužiteljica Tužilaštva i četiri tužioca i ostala navedena lica MUP-a. Prikupljena je dokumentacija iz osnovnog spisa broj T09 0 KTA 0098711 16, provjeravani su apelantovi navodi, dostavljen izvještaj *ad hoc* tijela, vršene provjere službenih zabilješki, novinskih članaka, komentara i drugo. Navedena su imena saslušanih svjedoka (i datumi). Izvršene su provjere službene zabilješke koju je sačinilo Federalno tužilaštvo od 1. jula 2016. godine, saslušan je vještak. Od policijskog komesara V. Č. zatraženo je dostavljanje spisa Odjeljenja za unutrašnju kontrolu Jedinice za profesionalne standarde MUP-a u vezi sa unutrašnjom istragom protiv J. B. Pribavljen je spis iste jedinice MUP-a u vezi sa postupanjem te jedinice u odnosu na apelantove navode i provjerom pisma. Saslušan je svjedok A. K., pribavljena fotodokumentacija, crtež lica mjesta, nalaz vještačenja mehaničkih tragova – uklapanje cjeline od 20. juna 2016. godine, zapisnik o uviđaju od 9. februara 2016. godine i pribavljen listing poziva za N. T. Dalje se navodi da su pribavljeni podaci o događaju od 25. jula 2016. godine i izvršen uvid u predmet koji se vodi po prijavi za izvršeno djelo razbojništva u blizini hotela Terme. Između ostalog, navedeno je da je izvršen uvid u osnovni spis (koji se vodi protiv Ljube Seferevića i dr.), odnosno navedene dokumente u spisu. Kako je detaljno navedeno na stranici 8, nakon naredbe Općinskog suda kojom je naloženo privremeno oduzimanje izvještaja *ad hoc* tijela o provedenom skupštinskom nadzoru nad zakonitošću rada u postupanju policijskih organa u predmetu Dženan Memić, on je analiziran. Postupano je po anonimnim prijavama koje je dostavio Kanton Sarajevo – Služba za skupštinske poslove, odnosno provjeravani su navodi iz prijave, te su vršene druge provjere (službene zabilješke, novinski članici), kako je navedeno na str. 9. i 10.

17. Dana 3. marta 2017. godine donijeta je naredba o provođenju istrage, te su na str. 11. navedeni dokazi pribavljeni s ciljem provođenja istrage (osnovni spis – predmet Seferović, dokumentacija *ad hoc* tijela), koji su svjedoci saslušani, te nabrojana druga pribavljena dokumentacija, kao što je navedeno na stranici 11. U svojstvu osumnjičenih ispitani su J. B., H. D., E. K., V. DŽ. i E. A.

18. Tužilaštvo od 12. stranice po tačkama ukazuje na to šta je preduzeto u istrazi protiv osumnjičenih, a s ciljem provjera postupanja policijskih službenika (osumnjčenih) po tačkama, kako je navedeno u naredbi o provođenju istrage (do stranice 26), te je Tužilaštvo navelo da na osnovu izvedenih dokaza, cijeneći ih pojedinačno i u međusobnoj vezi, proizlazi da u radnjama ovlaštenih službenih lica, pripadnika policije koji su radili u predmetu Dženan Memić, s ciljem pronalaska izvršioca, predmeta počinjenja djela, prikupljanja dokaza, obavljanja uviđaja, prikupljanja informacija i tragova nisu ostvarena bitna obilježja bića krivičnog djela nesavjesnog

rada u službi iz člana 387. stav 1. KZ, odavanja službene tajne iz člana 388. stav 1. KZ, niti drugog krivičnog djela, već njihove radnje predstavljaju disciplinsku odgovornost za teže povrede službene dužnosti propisane Zakonom o policijskim službenicima Kantona Sarajevo. Nadalje, od stranice 27. Tužilaštvo je navelo da, da bi se utvrdilo da postoji krivično djelo nesavjestan rad u službi neophodno je da se radi o očigledno nesavjesnom postupanju u vršenju dužnosti, što bitno razgraničava ovo djelo od običnog zanemarivanja dužnosti, što je dalje detaljno pojašnjeno. Dalje je ukazano na Odluku Ustavnog suda broj AP 3950/16, u kojoj je utvrđeno da u preduzetim radnjama u istrazi nije došlo do propusta Tužilaštva. Nasuprot tome, u toku istrage u radu policijskih službenika koji su preduzimali službene radnje u ovom predmetu utvrđeno je postupanje protivno odredbama koje reguliraju ponašanja i primjenu policijskih ovlaštenja pripadnika policije, i to Zakona o unutrašnjim poslovima, Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, ZKP, instrukcije o pravilima ponašanja policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, Uputstva o postupanju pripadnika i saradnji policijskih službenika Uprave Policije MUP-a Kantona Sarajevo i tužilaca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage, policijskog etičkog kodeksa za policijske službenike Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo i Zakona o zaštiti ličnih podataka, a kako je to u svom izvještaju utvrdilo *ad hoc* tijelo. Međutim, kako se navodi u naredbi, spomenuti propusti policijskih službenika protiv kojih je donesena naredba o provođenju istrage nisu utjecali na konačnu odluku Tužilaštva da se protiv Ljube Seferovića i drugih podigne optužnica, a koji postupak je u toku. Dalje, Tužilaštvo navodi da utvrđene povrede ovlaštenih službenih lica ne predstavljaju krivično djelo, već teže povrede službene dužnosti, što pojašnjava za svakog od navedenih lica pojedinačno, ali ukazujući da ove teže povrede službene dužnosti nisu dovele do povrede zakonitosti u pravilnom postupanju Tužilaštva, odnosno nisu utjecale niti su mogle utjecati na zakonitost prikupljanja dokaza i donošenje odluke u konkretnom predmetu „čije je procesuiranje u toku“. Tužilaštvo je navelo da su ovlaštena službena lica u vršenju dužnosti nesvjesnim postupanjem (bez htijenja i pristajanja) sa željom da se otkrije izvršilac krivičnog djela, a s ciljem pribavljanja dokaza, utvrđivanja identiteta i pronalaska predmeta nesavjesno preduzimali određene radnje, smatrajući da ne krše zakone i druge propise, a takvim radnjama nisu činili imovinsku štetu, niti su teže povređivali prava drugoga, niti su željeli i pristajali na nastupanje zabranjene posljedice.

19. Tužilaštvo je u nastavku razmotrilo da li se radi o očiglednom nesavjesnom postupanju, uz potrebu nastupanja i određene povrede prava drugoga, odnosno imovinske štete, pozvalo se na relevantne odredbe KZ (član 387) i praksu, te je zaključilo da je provedenom istragom utvrđeno da u radnjama ovlaštenih službenih lica policije MUP-a Kantona Sarajevo nema elemenata bilo kojeg krivičnog djela, niti njihove krivične odgovornosti.

20. Tužilaštvo (kantonalni tužilac) dostavilo je apelantu obavještenje broj T09 0 KTPO 0102119 17 od 8. augusta 2017. godine, kojim ga u skladu sa članom 239. stav 2. ZKP obavještava da je Tužilaštvo donijelo naredbu o obustavi istrage u krivičnom predmetu navedenog broja prema osumnjičenim J. B., H. D., E. K., V. DŽ. i E. A. zbog krivičnog djela nesavjesnog rada u službi iz člana 387. stav 1. KZ i krivičnog djela odavanja službene tajne iz člana 388. stav 1. KZ, a sve u vezi sa članom 54. jer djelo koje su počinili osumnjičeni nije krivično djelo. U obavještenju je navedeno da na osnovu provedenih dokaza, cijeneći ih pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, proizlazi da u radnjama ovlaštenih službenih lica, pripadnika policije koji su radili na predmetu Dženan Memić s ciljem pronalaska izvršioca, predmeta počinjenja krivičnog djela, prikupljanja dokaza, obavljanja uviđaja, prikupljanja informacija i tragova, nisu ostvarena bitna obilježja bića navedenih krivičnih djela, već njihove radnje „predstavljaju disciplinsku odgovornost za teže povrede službene dužnosti“ propisane Zakonom o policijskim službenicima Kantona Sarajevo. Dalje je u obavještenju ukazano na odluku Ustavnog suda u predmetu AP 3950/16, odluke Kantonalnog suda i Federalnog tužilaštva, te da su u toku istrage u radu policijskih službenika koji su preduzimali službene radnje u ovom predmetu utvrđena postupanja suprotna odredbama koje reguliraju ponašanje i primjenu policijskih ovlaštenja pripadnika policije (kako je to utvrdilo *ad hoc* tijelo), ali spomenuti propusti policijskih službenika, protiv kojih je i donesena naredba o provođenju istrage, nisu utjecali na konačnu odluku Tužilaštva da se protiv Ljube Seferovića i drugih podigne optužnica, koji krivični postupak je u toku. Iz radnji ovlaštenih službenih lica, kako je navedeno u obavještenju, vidljivo je postojanje težih povreda službene dužnosti i nesavjesnog postupanja, ali nesavjesno postupanje u vršenju službene dužnosti nije samo po sebi krivično djelo, već prekršaj, s obzirom na to da predstavlja povredu pravila vršenja službene i radne dužnosti. Dalje se ukazuje da je za postojanje krivičnog djela nesavjesnog rada u službi nužno postojanje svjesnog kršenja zakona ili općeg akta ili propuštanja nadzora, dakle djelo mora biti počinjeno s umišljajem (a u odnosu na težu posljedicu dovoljan je nehat). Provedenom istragom je utvrđeno da u radnjama ovlaštenih službenih lica policije nema elemenata bilo kojeg krivičnog djela, niti njihove krivične odgovornosti. Također, u obavještenju stoji da u smislu člana 239. stav 3. u vezi sa stavom 1. tačka c) ZKP mogu biti dostavljene nove činjenice i okolnosti koje ukazuju na postojanje osnova sumnje da su osumnjičeni počinili krivična djela, te u tom slučaju tužilac može ponovo otvoriti istragu.

21. Tužilaštvo (glavna kantonalna tužiteljica) u vezi s apelantovom pritužbom na obavijest od 8. augusta 2017. godine u aktu broj T 09 0 KTP 0102119 17 od 18. septembra 2017. godine (na 29 stranica) istaklo je sljedeće.

22. Pritužba je iznosila da je odluka Tužilaštva proizvoljna i da nije zasnovana na provedenim dokazima, da nije jasno da propusti ovlaštenih službenih lica nisu utjecali na konačnu odluku Tužilaštva da podigne optužnicu protiv Ljube Seferovića i drugih, da je u konkretnom slučaju postupanje ovlaštenih službenih lica bilo očigledno nesavjesno i suprotno propisima, da razlozi navedeni u obavijesti Tužilaštva pokazuju da istraga u ovom predmetu nije provedena u skladu sa zakonom. Koncepcija pritužbe, kako je navedeno, bazira se na izvještaju *ad hoc* tijela, pa zaključke tog tijela dovodi u vezi s odlukom Tužilaštva da podigne optužnicu protiv Ljube Seferovića jer, prema navodima pritužbe, radnje ovlaštenih službenih lica i njihovi propusti koje je utvrdilo *ad hoc* tijelo odveli su istragu s krivičnog djela ubistva u pogrešnom smjeru. Dalje se navodi šest propusta koje je utvrdilo *ad hoc* tijelo (1. naknadni uviđaj obavljen suprotno odredbama ZKP kojom prilikom su pronađeni tragovi stakla korišteni kao dokaz; 2. istragu su vršila nekvalificirana ovlaštena službena lica koja su sačinjavala kontradiktorne službene zabilješke; 3. osumnjičeni E. K. je pred *ad hoc* tijelom priznao svoju odgovornost za učinjen propust i nestanak snimka videonadzora sa hotela Crystal; 4. osumnjičeni H. D. je bez znanja tužioca naredio provođenje naknadnog uviđaja, pristupio obdukciji i saslušao jedinog svjedoka Alisu Mutap suprotno odredbama ZKP; 5. utvrđene su nerazjašnjenje okolnosti navodnog razbojništva, tj. nestanka novca koji je navodno korišten za skrivanje pravih izvršilaca predmetnog krivičnog djela i 6. paralelno provođenje istrage više ovlaštenih službenih lica koja za to nisu imala zakonska ovlaštenja). Nadalje je ukazano da je u pritužbi netačno navedeno da se Tužilaštvo nije bavilo svakim od nabrojanih propusta ovlaštenih službenih lica. Upravo suprotno, Tužilaštvo je preispitalo i pribavilo sve dokaze koji se odnose na navedene propuste, bavilo se utvrđenjima da li su ti konkretni propusti ovlaštenih službenih lica utjecali na istragu koja je tada vođena, da li su ti propusti imali utjecaj na dokaze koji su pribavljeni u toku istrage, te da li su ti propusti bili od utjecaja na odluku Tužilaštva da optužnicu podigne protiv Ljube Seferovića. Na osnovu svih pribavljenih dokaza Tužilaštvo je zaključilo da kod ovlaštenih službenih lica postoje propusti, ali oni ne predstavljaju krivično djelo, što je dalje razmotreno u šest tačaka, kako je detaljno i navedeno. U zaključku, nakon detaljnog obrazloženja u vezi s utvrđenim povredama *ad hoc* tijela, kao i navodima iz pritužbe, Tužilaštvo je navelo da je suprotno navodima pritužbe provedena sveobuhvatna i ozbiljna istraga i istražene su sve okolnosti koje su prethodile otvaranju ove istrage, kao i okolnosti do kojih je Tužilaštvo došlo tokom istrage. Rad na predmetu, kako je navedeno, počeo je odmah nakon što je Tužilaštvo provodeći istragu u ovom predmetu u kojem je smrtno stradao Dženan Memić uočilo nepravilnosti u radu pojedinih ovlaštenih službenih lica MUP-a i uočilo da su preduzimane radnje koje su otežale rasvjetljavanje konkretnog krivičnog djela. To znači (kako je navedeno) da je Tužilaštvo od samog početka veoma ozbiljno pristupilo prikupljanju dokaza i činjenica, a s ciljem utvrđivanja da li u radnjama pojedinih

ovlaštenih službenih lica postoje elementi krivičnog djela. Kako je navedeno, formiranje *ad hoc* tijela i njegov izvještaj nije bio razlog da se otpočne rad na ovom predmetu, a što je pritužba zanemarila. Istraga je provedena adekvatno, blagovremeno i detaljno, pa je neosnovan zaključak pritužbe da je povrijeđeno pravo oštećenog iz člana 2. ZKP i člana 2. Evropske konvencije. Dalje je navedeno da je u toku trajanja istrage utvrđeno postojanje težih povreda službene dužnosti koje su počinili osumnjičeni, pa je trebalo utvrditi da li takve radnje predstavljaju i elemente krivičnog djela. Ukazujući na bitne elemente krivičnog djela nesavjesnog rada u službi, Tužilaštvo je navelo da je u toku trajanja istrage utvrđeno da su J. B., H. D., E. K., V. DŽ. i E. A. kao ovlaštena službena lica preduzimali radnje suprotno Zakonu o policijskim službenicima, ali je „utvrđeno da su te radnje preduzimane i bile usmjerene sa namjerom i ciljem pronalaska izvršioca krivičnog djela i predmeta kojim je to djelo počinjeno.“. Istovremeno, nije utvrđen ni standard da je njihovo postupanje protivno zakonu bilo očigledno. Takve radnje osumnjičenih nisu utjecale na pravilnu i zakonitu istragu u predmetu u kojem je podnesena optužnica Kantonalnom sudu, a po kojoj je suđenje u toku, niti su radnje osumnjičenih utjecale na zakonitost dokaza koje Tužilaštvo koristi u postupku protiv Ljube Seferovića. Tužilaštvo je navelo i Odluku Ustavnog suda AP 3950/16 i kontrolu rada Tužilaštva koju je vršilo Federalno tužilaštvo. Na kraju je Tužilaštvo navelo da su propusti ovlaštenih službenih lica, na šta je od početka Tužilaštvo ukazivalo, dovelo do otvaranja istrage zbog krivičnog djela ubistva na osnovu nezakonitog dokaza koji je sačinio i dostavio H. D., istraga je nastavljena po toj pravnoj kvalifikaciji i nakon iskaza J. B. koji je dao dijametralno različitu izjavu od onoga što mu je svjedokinja Alisa Mutap rekla neposredno nakon kritičnog događaja; H. D. je u komunikaciji s apelantom iznosio informacije koje nisu bile tačne i tako stvarao apelantovo nepovjerenje u rad Tužilaštva; E. K. je odgovoran za nestanak videonadzora zbog čijeg propusta se dodatno stvorio dojam da „Tužilaštvo krije ubicu“, iako objektivno taj nadzor nije dokaz na osnovu kojeg bi se mogla utvrditi ijedna relevantna činjenica; H. S. je pronalazeći „sporna stakla“ službenom radnjom doveo u sumnju stakla i dokaze koji su kao tragovi fiksirani na uviđaju i tako doveo u sumnju vještačenje tih stakala na osnovu kojih je kombi kojim je upravljao Ljubo Seferović doveden u vezu s krivičnim djelom; V. DŽ. je iznošenjem neistinitih informacija apelantu kompromitirao rad Tužilaštva na ovom predmetu stvarajući dojam da je fingirano razbojništvo da bi neko od tužilaca pribavio imovinsku korist da „prikrije ubicu“ i E. A. je donoseći kamen u najlonskoj vreći i tvrdeći da je tim kamenom udaren Dženan Memić stvorio dodatno nepovjerenje kod apelanta u rad Tužilaštva. Međutim, sve ove radnje nisu bile od utjecaja za donošenje zakonite i jedino moguće odluke Tužilaštva – podizanje optužnice protiv Ljube Seferovića zbog krivičnog djela protiv sigurnosti javnog saobraćaja i neukazivanje pomoći povrijeđenom licu u saobraćajnoj nesreći, a što je potvrđeno odlukom Ustavnog suda, Federalnog tužilaštva i Kantonalnog suda. Na

osnovu svih iznesenih dokaza, cijeneći ih pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, proizlazi da u radnjama ovlaštenih službenih lica, pripadnika policije koji su radili na predmetu Dženan Memić, nisu ostvarena obilježja bića krivičnih djela nesavjesnog rada u službi, odavanja službene tajne, niti drugog krivičnog djela.

23. Federalno tužilaštvo dostavilo je apelantu akt broj T11 0 KTA 0002961 17 2 od 25. januara 2018. godine kojim ga obavještava da je nakon uvida u predmet, te izvršene analize dokaza i pobijanih odluka, kao i navoda iz apelantove pritužbe ocijenjeno da su naredba o neprovođenju istrage i odluka o odbijanju pritužbe od 20. juna 2017. godine pravilne i zasnovane na zakonu. U tom smislu, Federalno tužilaštvo je navelo da je u pritužbi navedeno da se radi o predmetu u kojem su osumnjičena N. N. lica zbog krivičnog djela ubistva iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 31. KZ, što nije tačno jer se radi o predmetu koji se odnosio na tačno određena lica, policijske službenike, zbog krivičnih djela nesavjesnog rada u službi iz člana 387. stav 1. KZ i odavanja službene tajne iz člana 388. stav 1. KZ, a sve u vezi sa članom 54. KZ. Stoga je, prema mišljenju Federalnog tužilaštva, neosnovano pozivanje na Odluku Ustavnog suda broj AP 3950/16 i isticanje da je Tužilaštvo dezavuiralo Ustavni sud, te da nisu objelodanjeni svi dokazi. Nadalje, Federalno tužilaštvo je ukazalo da se pred Kantonalnim sudom vodi postupak po optužnici Tužilaštva za krivično djelo teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa i druga, a koji postupak je pokrenut podizanjem optužnice nakon istrage koja je bila predmet ocjene Kantonalnog suda, Federalnog tužilaštva i Ustavnog suda. Kako ocjenu dokaza može dati samo sud nakon provedenog postupka, prilikom donošenja presude, Federalno tužilaštvo je smatralo neprimjerenim davanje bilo kakvih komentara o načinu i sadržaju pojedinih dokaza izvedenih na glavnom pretresu, a posebno „ne na način fragmentarnog izdvajanja dijelova pojedinih dokaza i davanja ocjene o njima“. Dalje je navedeno da su dokazi dostavljeni svima koji imaju mogućnost uvida u njih, te je neosnovan navod o tome da Tužilaštvo sakriva dokaze. Također je navedeno da je neosnovan navod da Tužilaštvo nije provelo efikasnu i zakonitu istragu. Iz predmeta je evidentno da je Tužilaštvo u toku istrage, a prije podizanja optužnice, pribavilo i preispitalo sve dokaze koji se odnose na propuste službenika policije koji su navedeni u pritužbi (a koji se zasnivaju na izvještaju *ad hoc* tijela), te je Tužilaštvo posebnu pažnju poklonilo tome da li su propusti utvrđeni kod službenika policije utjecali na istragu, na druge dokaze i pravnu kvalifikaciju, te naravno i na podignutu optužnicu. Dakle, Tužilaštvo je 3. marta 2017. godine donijelo naredbu o provođenju istrage protiv J. B., H. D., E. K., A. DŽ., E. A. i N. N. policijskih službenika MUP-a zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo nezakonitog rada u službi i odavanja službene tajne, a sve u vezi sa članom 54. KZ. Nakon provedene istrage, odnosno provođenja posebnih istražnih radnji, Tužilaštvo je 1. augusta

2017. godine donijelo naredbu o obustavljanju istrage zbog toga što djela koja se stavljaju na teret nisu krivična djela. Također, smatrajući da su odluke Tužilaštva pravilne i zakonite, Federalno tužilaštvo je navelo da ne može prihvatiti zahtjev za izuzimanje predmeta iz rada Tužilaštva i ustupanje predmeta u rad Federalnom tužilaštvu ili nekom drugom.

24. Tužilaštvo je dostavilo spis sa 360 priloga, između ostalog, zapisnike o ispitivanju osumnjičenih, zapisnike o saslušanju svjedoka, službene zabilješke, naredbe suda, novinske članke, spis unutrašnje istrage Jedinice za profesionalne standarde, dokumente uz spis u predmetu protiv Ljube Seferovića i drugo.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

25. Apelant je u apelacijama ukazao na povredu prava na život iz člana II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 2. Evropske konvencije. Apelant je u obje apelacije ukazivao na dokaze koji su (u momentu podnošenja apelacije) bili izvedeni pred prvostepenim sudom, problematizirajući dokaze, njihov sadržaj, način pribavljanja, kao i ukazujući da svi dokazi koje Tužilaštvo posjeduje nisu objelodanjeni. Apelant je također osporavao zaključke odluke koju je donio Ustavni sud u predmetu AP 3950/16.

26. **U predmetu AP 3546/17** apelant ukazuje da su se pojavile nove okolnosti koje su trebale biti istražene u kontekstu istog događaja, tj. krivičnog djela povodom kojeg je u toku krivični postupak (protiv Ljube Seferovića), te je obaveza Tužilaštva bila da provjeri novootkrivene okolnosti u kontekstu navoda iz optužnice protiv Ljube Seferovića. Umjesto toga, kako apelant navodi, Tužilaštvo je predmetne okolnosti istraživalo nezavisno od navoda koji se odnose na krivično djelo povodom kojeg je postupak već u toku. Na taj način, Tužilaštvo je ovim okolnostima oduzelo potencijal novih činjenica vezano za krivično djelo povodom kojeg se vodi postupak, pa ih je istraživalo separatno i tako došlo do zaključka da ne postoje osnovi sumnje da je počinjeno krivično djelo propisano KZ, „iako se povodom učinjenog krivičnog djela već vodi postupak pred sudom“. Dakle, iako je nesporno da je učinjeno krivično djelo povodom kojeg je provedena istraga i podignuta optužnica i vodi se postupak, Tužilaštvo je, kako apelant navodi, istražujući nove okolnosti istog slučaja odlučilo da se povodom tih novih okolnosti istraga neće otvoriti jer ne postoje osnovi sumnje da je učinjeno krivično djelo. Navedeno, kako je apelant istakao, predstavlja grubo kršenje člana 239. stav 1. „KZFBiH“ jer pred Kantonalnim sudom (u momentu podnošenja apelacije) postupak traje i neupitno je postojanje osnova sumnje da je izvršeno krivično djelo, bez obzira na to što u odnosu na ove okolnosti ne postoji osnovana sumnja u odnosu na određeno lice.

Iz tog je razloga, prema apelantovom mišljenju, nadležni tužilac odmah po primitku službene zabilješke sa shematskim prikazom od 20. februara 2017. godine morao postupiti u skladu s odredbama ZKP i provesti istragu, odnosno provesti sve potrebne istražne radnje i detaljno istražiti sve relevantne nove okolnosti ovog slučaja „ubistva Dženana Memića“. Međutim, umjesto da istražuje postojeći slučaj ubistva Dženana Memića (kako je apelant naveo), Tužilaštvo se ponaša kao da je u pitanju novi slučaj, zbog čega se postavlja pitanje zašto je postupajući tužilac navedenu obavijest dostavio apelantu. Naime, ako je apelant oštećeni, onda je Tužilaštvo moralo tretirati predmet ubistva njegovog sina jer samo u tom kontekstu on ima svojstvo oštećenog, a onda to znači da postoje okolnosti da je učinjeno krivično djelo. Na ovaj način je, prema apelantovom mišljenju, proizvoljno primijenjeno pravo, to jest član 231. stav 3. ZKP, umjesto da bude primijenjen član 231. stav 1. ZKP. Apelant smatra da Tužilaštvo ne pravi razliku između obaveze provjere novih činjenica već postojećeg krivičnog djela povodom kojeg je istraga okončana i podignuta optužnica (čijom pravnom kvalifikacijom sud nije vezan) od situacije kada se vrši provjera činjenica u odnosu na neko novo krivično djelo. Tek nakon provjere svih novih činjenica u okviru ranije istrage koja je službeno okončana podizanjem optužnice, tužilac je mogao na osnovu člana 239. stav 1. ZKP obustaviti „nastavak istrage“ ako su za to ispunjene zakonske mogućnosti ili u slučaju pronalaska dovoljno novih dokaza o slučaju koji je u toku odustati od postojeće optužnice na osnovu člana 298. stav 1. tačka c) ZKP. Apelant zaključuje (teoretski) da su nove činjenice i okolnosti koje su vezane za slučaj povodom kojeg već traje postupak pred sudom nove informacije koje bi, da su bile poznate Tužilaštvu u vrijeme istrage, vodile ka preduzimanju drugih istražnih radnji i mjera radi provjere tih informacija i pribavljanja eventualnih dokaza, a onda i do podizanja optužnice protiv drugih lica ili protiv istih lica za drugo krivično djelo. Apelant, također, navodi da je Tužilaštvo već u fazi provođenja „prve“ istrage raspolagalo tim informacijama, ali zbog učinjenih propusta nije preduzelo sve istražne radnje i mjere radi provjere tih informacija i tako nije pribavilo sve potrebne dokaze. Dalje apelant ukazuje da pobijano rješenje ne nudi odgovor na pitanje kako su provjereni određeni navodi svjedoka E. M. (provjera kuda se kretao, provjera spornih tragova laka zelene boje, kome pripada vozilo golf i sve to sa nestalim snimkom s hotela Crystal). Dalje ukazujući na izjavu svjedoka, apelant navodi da M. B. nije saslušan u ovom već u drugom predmetu Tužilaštva, i to (može se zaključiti) u svojstvu osumnjičenog, pa se postavlja pitanje na osnovu čega se onda tvrdi da se istraga neće provoditi jer ne postoje osnovi sumnje da je počinjeno krivično djelo propisano KZ. Apelant je također naveo da je Tužilaštvo vještački otvorilo novi predmet i saslušalo M. B. u novootvorenom predmetu kako ne bi moralo provoditi istragu vezano za nove činjenice koje je iznio svjedok E. M. Apelant ukazuje na veliki broj predmeta koji se vode pred Tužilaštvom, a zbog okolnosti istog događaja ubistva Dženana Memića i veliki broj tužilaca koji su radili na predmetu.

Apelant ukazuje i na povredu člana 100. stav 9. ZKP. Apelant smatra da do sada provedenom istragom nisu preduzete sve potrebne aktivnosti kako bi se razjasnile sve relevantne okolnosti u ovom slučaju, odnosno da istraga nije bila zakonita i da su učinjeni propusti u istrazi vezano za rasvjetljavanje svih okolnosti predmetnog događaja u kojem je život izgubio apelantov sin. Apelant je predložio da Ustavni sud usvoji apelaciju, te da ovaj predmet iz djelokruga Tužilaštva prenese u stvarnu nadležnost Federalnog tužilaštva ili nekog drugog tužilaštva, te da naloži provođenje efikasne istrage.

27. U predmetu AP 4835/17 apelant ukazuje da, iako su se pojavile nove okolnosti koje su trebale biti istražene u pogledu krivičnog postupka koji je u toku protiv Ljube Seferovića, Tužilaštvo ignorira svoje zakonske obaveze i dalje štiti počinioca krivičnog djela ubistva. Tako je Tužilaštvo predmetne okolnosti ispitalo fragmentarno i nezavisno od samog događaja i oduzelo im karakter novih činjenica vezanih za krivično djelo povodom kojeg se vodi postupak i tako došlo do zaključka da ne postoje osnovi sumnje da je počinjeno krivično djelo propisano u KZ, odnosno da djela koja se stavljaju na teret prijavljenim pripadnicima MUP-a nisu krivična djela. Navedeno, kao što je apelant istakao, predstavlja grubo kršenje člana 239. stav 1. „KZFBiH“ jer pred Kantonalnim sudom (u momentu podnošenja apelacije) postupak traje i neupitno je postojanje osnova sumnje da je izvršeno krivično djelo, što je predstavljalo zakonsku pretpostavku za provođenje istrage protiv osumnjičenih ovlaštenih službenih lica jer sve okolnosti ukazuju da su u istrazi učinjeni brojni propusti. Nadalje, apelant ukazuje na proizvoljne zaključke iz obavještenja Tužilaštva (da je *ad hoc* tijelo preuranjeno zaključilo da se radi o službenoj zabilješci koja nije protokolirana), ukazujući i objašnjavajući da je službena zabilješka od 9. februara 2016. godine neprotokolirana predana *ad hoc* tijelu i da se radi o krivotvorenju (naknadnom dopisivanju), kao i da *ad hoc* tijelo u spisu MUP-a nije pronašlo nikakav drugi trag stakla, fotodokumentaciju o uviđaju, zapisnik o pronalasku stakla – uviđaju kada je u pitanju radnja opisana u službenoj zabilješci od 9. februara 2016. godine. Apelant navodi da je proizvoljan i zaključak da naknadno pronađeni komadi stakla nisu vještačeni i nisu poslužili kao dokaz jer on nije potkrijepljen dokazima, osim pozivanjem na dokumentaciju i evidencije MUP-a koje su u predmetu Dženana Memića bile predmet manipuliranja. Apelant ukazuje da Tužilaštvo nije interesiralo zbog čega je šef Odsjeka saobraćajnih istraga H. D. nakon provedenog uviđaja naredio ovlaštenim službenim licima M. M. i E. K. da izvrše detaljan pregled lica mjesta s ciljem pronalaska tragova koji bi pomogli daljnjoj istrazi, i to bez znanja i odobrenja tužioca. Dalje apelant upućuje na tri službene zabilješke od tri različita izdavaoca sa tri različita datuma, a jednim istim brojem. Apelant navodi kontradikciju u obavještenju da je J. B. svojom izjavom utjecao na istragu kada je Tužilaštvo već donijelo naredbu o provođenju istrage za ubistvo.

Apelant se pita zašto je Tužilaštvo Alisu Mutap saslušalo kasnije (5. aprila 2016. godine) ako se zna da njen iskaz dat H. D. (10. februara 2016. godine) nije zakonit dokaz, te ukazuje na njene razgovore s određenim licima. U odnosu na nestanak snimka videonadzora (sa hotela Crystal), apelant ukazuje na veliku pažnju koja je ovome posvećena (na čak osam stranica), ukazuje na priznanje E. K. za učinjeni propust, ali ukazuje da obavještenje svjesno izbjegava da navede ko je službena lica istjerao iz hotela, odnosno zašto ove okolnosti koje su utvrđene u istrazi nisu navedene u obavještenju. Također, apelant navodi da se navedeni dokaz pokušava relativizirati, ali je frapantno da Tužilaštvo nije izuzelo snimak sa hotela Casa Grande, čiji je videonadzor pokrивao samo mjesto događaja. Dakle, jasno je da je postupanje E. K. nesavjesno i suprotno propisima i da se radi o grubom zanemarivanju službe. Apelant navodi da je H. D. bez ovlaštenja i znanja tužioca naredio provođenje naknadnog uviđaja, bez ovlaštenja prisustvovao obdukciji i suprotno odredbama ZKP ispitao jednog neposrednog svjedoka Alisu Mutap, što dalje pojašnjava ukazujući na grubo zanemarivanje službe i očigledno nesavjesno postupanje. Apelant je naveo da za tačke 5. i 6. ostaje pri navodima iz pritužbe. Apelant ukazuje da je obrazloženje osporenog obavještenja da ne postoji umišljajno ponašanje ovlaštenih službenih lica u odnosu na kršenje zakona potpuno neprihvatljivo. Apelant navodi da je došlo do kardinalnih propusta u istrazi koji se nastoje zataškati. Također, apelant problematizira zaključak Tužilaštva da navedeni propusti osumnjičenih policajaca nisu utjecali na konačnu odluku Tužilaštva, što znači da se optužnica podiže bez obzira na kvalitet i sadržaj provedenih dokaza. Apelant navodi da je postupanje osumnjičenih, osim J. B., bilo suprotno propisima i očigledno nesavjesno, odnosno predstavlja grubo zanemarivanje službe, zbog čega nije moguće govoriti o disciplinskoj odgovornosti. Apelant smatra da razlozi dati u pobijanim obavještenjima pokazuju da istraga nije provedena u skladu sa zakonom jer nisu istražene sve okolnosti koje se odnose na obilježja krivičnih djela koja se stječu u radnjama osumnjičenih (osim J. B.), što istragu čini neadekvatnom i predstavlja povredu prava iz člana 2. ZKP i člana 2. Evropske konvencije „iz razloga što u predmetnom obavještenju nije dato objašnjenje zbog čega nisu utvrđene sve okolnosti koje su od značaja za utvrđivanje odgovornosti osumnjičenih“. Apelant je predložio da Ustavni sud usvoji apelaciju, te da ovaj predmet iz djelokruga Tužilaštva prenese u stvarnu nadležnost Federalnog tužilaštva ili nekog drugog tužilaštva.

b) Odgovor na apelaciju

28. U odgovoru na obje apelacije Tužilaštvo je navelo da su apelacije neosnovane i da nije došlo do povreda apelantovih prava. Tužilaštvo je dostavilo Ustavnom sudu na uvid dva spisa – KTP 0111266 u vezi sa apelacijom AP 3546/17 sa 86 priloga i kompletan spis u vezi sa apelacijom AP 4835/17 sa 360 priloga.

29. U odgovoru na apelaciju Federalno tužilaštvo je navelo za obje apelacije da su neosnovane, te je ukazalo da je postupak po žalbi Tužilaštva pred Vrhovnim sudom u toku i da će konačnu ocjenu dokaza dati sud, kao i da apelant fragmentarno izdvaja dijelove pojedinih dokaza i daje subjektivnu ocjenu o njima. U odnosu na obje apelacije Federalno tužilaštvo je navelo da su pravilne odluke Tužilaštva i da istraga nije bila nedjelotvorna kako apelant navodi.

30. U odgovoru na apelacije Vrhovni sud je naveo da je 23. aprila 2019. godine održao javnu sjednicu i da još uvijek nije donijeta odluka u predmetu po žalbi Tužilaštva protiv prvostepene presude Kantonalnog suda broj 09 0 K 025844 16 K od 16. jula 2018. godine.

V. Relevantni propisi

31. **Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine** („Službene novine Federacije BiH“ br. 35/03, 37/03 ispravke, 56/03 ispravke, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14). Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst relevantnih odredbi sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Član 2.

Princip zakonitosti

(1) Pravila utvrđena ovim zakonom trebaju obezbijediti da niko nevin ne bude osuđen, a da se počiniocu izrekne krivičnopravna sankcija pod uslovima koje predviđa Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZFBiH), drugi zakoni Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), zakoni kantona i zakoni Bosne i Hercegovine u kojima su propisana krivična djela i na osnovu zakonom propisanog postupka.

(2) Prije donošenja pravosnažne presude osumnjičeni odnosno optuženi može biti ograničen u svojoj slobodi i drugim pravima, samo pod uslovima koje propisuje ovaj zakon.

(3) Krivičnopravnu sankciju može počiniocu krivičnog djela izreći samo nadležan sud, odnosno sud kome je Sud Bosne i Hercegovine prenio vođenje postupka, u postupku koji je pokrenut i proveden po ovom zakonu.

Član 231.

Naredba o provođenju istrage

(1) Tužilac naređuje provođenje istrage ako postoji osnovana sumnja da je izvršeno krivično djelo.

(2) O provođenju istrage donosi se naredba, koja sadrži: podatke o počiniocu krivičnog djela ukoliko su poznati, opis djela iz kojeg proizilaze zakonska obilježja krivičnog djela, zakonski naziv krivičnog djela, okolnosti koje potvrđuju osnove sumnje za provođenje istrage i postojeće dokaze. U naredbi tužilac će navesti koje okolnosti treba istražiti i koje istražne radnje treba preduzeti.

(3) Tužilac donosi naredbu da se istraga neće provoditi ako je iz prijave i pratećih spisa očigledno da prijavljeno djelo nije krivično djelo, ako ne postoje osnovi sumnje da je prijavljeno lice počinilo krivično djelo, ako je nastupila zastarjelost ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivično gonjenje.

(4) O neprovođenju istrage, kao i o razlozima za to tužilac će obavijestiti oštećenog i podnosioca prijave u roku od tri dana. Oštećeni i podnosilac prijave imaju pravo da podnesu pritužbu u roku od osam dana kancelariji tužioca.

Član 239.

Obustavljanje istrage

(1) Tužitelj će naredbom obustaviti istragu ukoliko se ustanovi da:

- a) djelo koje je počinio osumnjičeni nije krivično djelo,
- b) postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost osumnjičenog osim u slučaju iz člana 220. ovog Zakona,
- c) nema dovoljno dokaza da je osumnjičeni počinio krivično djelo,
- d) djelo je obuhvaćeno amnestijom, pomilovanjem ili zastarom, ili postoje druge smetnje koje isključuju krivično gonjenje.

(2) O obustavi istrage kao i o razlozima za obustavu istrage tužitelj će u pisanoj formi obavijestiti oštećenog koji ima prava predviđena u članu 231. ovog Zakona kao i osumnjičenog, ako je ispitan, i osobu koja je prijavila krivično djelo.

(3) Tužitelj u slučajevima iz stava (1) tačka c) ovog člana može ponovo otvoriti istragu ako se dobiju nove činjenice i okolnosti koje ukazuju da postoje osnovi sumnje da je osumnjičeni počinio krivično djelo.

VI. Dopustivost

32. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

33. U skladu sa članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome osporava, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako je podnesena u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.

34. Prema mišljenju Ustavnog suda, iz navoda apelacije proizlazi da apelant pokreće pitanje (ne)djelotvornosti istrage. Naime, navodi apelacije se svode na apelantovu tvrdnju da su se nakon podizanja optužnice i Odluke Ustavnog suda broj AP 3950/16, te dok je postupak po podignutoj optužnici u toku pojavile nove okolnosti koje su trebale biti istražene u kontekstu istog događaja, tj. krivičnog djela povodom kojeg je postupak u toku, a koje, prema apelantovom mišljenju, nisu istražene adekvatno u vezi sa zahtjevima člana 2. ZKP i člana 2. Evropske konvencije, već na način koji je doveo do obavještenja koja apelant osporava predmetnim apelacijama. Shodno navedenom, Ustavni sud zapaža da apelant predmetnom apelacijom zapravo ne osporava meritornu odluku – presudu bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini koja bi, u smislu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, mogla biti predmet osporavanja pred Ustavnim sudom, pa se postavlja pitanje dopustivosti predmetne apelacije.

35. Ustavni sud, slijedeći svoju dosadašnju praksu u predmetima koji su pokretali slična pitanja u kontekstu kršenja prava na život koja su zaštićena članom II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 2. Evropske konvencije u kontekstu člana 18. stav (2) Pravila Ustavnog suda, smatra da u konkretnom slučaju postoji njegova nadležnost (vidi predmet *AP 862/10* od 16. maja 2013. godine, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

36. Iako je u konkretnom slučaju istraga pokrenuta i optužnica podignuta, te postupak u toku (što je sve Ustavni sud naveo u Odluci broj AP 3950/16), imajući u vidu činjenicu da apelant predmetnim apelacijama problematizira „raniju“ istragu u vezi s novim okolnostima i činjenicama, te daljnjim, prema apelantovom mišljenju neefikasnim provođenjem istrage u kontekstu cjelokupnog događaja, Ustavni sud, podržavajući svoju praksu, smatra da apelacija u ovom dijelu ispunjava uvjete iz člana 18. st. (2) i (4) Pravila Ustavnog suda jer nije očigledno (*prima facie*) neosnovana, niti postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva.

37. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. st. (1), (2), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

38. Apelant u apelaciji navodi povredu člana II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 2. Evropske konvencije zbog nedjelotvorne istrage.

39. Član II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

3. Katalog prava

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava

2. ovog člana, što uključuje:

a) Pravo na život.

40. Član 2. Evropske konvencije glasi:

Pravo na život svake osobe zaštićeno je zakonom. Niko ne smije biti namjerno lišen života, osim prilikom izvršenja presude suda kojom je osuđen za krivično djelo za koje je zakonom predviđena ova kazna.

41. Apelant ukazuje na povredu prava iz člana II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 2. Evropske konvencije zbog propusta Tužilaštva da provede efikasnu istragu u vezi sa novim okolnostima koje, kako apelant smatra, nisu na adekvatan način ispitane u svjetlu okolnosti cjelokupnog događaja u kojem je njegov sin izgubio život.

42. Dakle, prije nego što se upusti u ispitivanje konkretnih navoda iz apelacija koje su predmet razmatranja, Ustavni sud ukratko podsjeća na određeni slijed događaja koji su povod za podnošenje apelacije: Tužilaštvo je pokrenulo istragu povodom događaja koji se desio na Ilidži 8. februara 2016. godine u kojem je apelantov sin zadobio povrede uslijed kojih je kasnije preminuo. Istraga Tužilaštva je završena podizanjem optužnice (9. augusta 2016. godine), koju je potvrdio sud, protiv Ljube Seferovića zbog krivičnih djela teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa i neukazivanje pomoći licu ozlijeđenom u prometnoj nezgodi, sve u vezi sa članom 54. KZ, a protiv Bekrije Seferovića zbog krivičnog djela sprečavanja dokazivanja. Ustavni sud je donio Odluku broj AP 3950/16 kojom je odbio apelantovu apelaciju zbog nepostojanja djelotvorne istrage u predmetu Tužilaštva. U momentu podnošenja apelacija postupak po podignutoj optužnici protiv Ljube Seferovića i drugih nalazio se u fazi prvostepenog postupka pred Kantonalnim sudom, dok se u momentu donošenja ove odluke postupak nalazi u fazi odlučivanja po žalbi Tužilaštva protiv

prvostepene (oslobađajuće presude) pred Vrhovnim sudom, koji je 24. aprila 2019. godine održao javnu sjednicu, ali još nije donio odluku.

43. Ustavni sud, dakle, primjećuje da je apelant i dalje nezadovoljan istragom koja je rezultirala optužnicom protiv lica (Ljube Seferovića i dr.) protiv kojih je postupak još u toku, ali i novim događajima koje osporava u predmetnim apelacijama zbog načina na koji je Tužilaštvo ispitalo „nove“ činjenice.

44. U vezi s navedenim, Ustavni sud primjećuje da je suština obje apelacije da je Tužilaštvo opet postupalo suprotno odredbama ZKP, kao i suprotno zahtjevima koje postavlja član 2. Evropske konvencije. Apelant (apelacija AP 3546/16) osporava obavještenje kojim ga je Tužilaštvo obavijestilo da se istraga neće provoditi jer ne postoje osnovi sumnje da je počinjeno krivično djelo i osporava (predmet AP 4835/16) obavještenje Tužilaštva da je donijeta naredba o obustavi istrage protiv lica B. J., H. D., E. K., V. DŽ. i E. A. zbog krivičnog djela nesavjesnog rada u službi i odavanja službene tajne jer djelo koje su počinili nije krivično djelo.

45. Ustavni sud najprije navodi da se ne može povinovati apelantovim zahtjevima i da u ovom momentu ispita sve okolnosti u kontekstu jednog istog događaja, kako apelant to traži. Naime, kako je rečeno, predmet po podignutoj optužnici Tužilaštva je u toku, a u konkretnim apelacijama osporene su „nove odluke“ koje su djelomično dio već postojećeg postupka (u odnosu na apelaciju AP 3546/17), a s druge strane radilo se o sasvim novom predmetu (apelacija AP 4835/17 – istraga protiv ovlaštenih službenih lica u vezi s krivičnim djelom nesavjestan rad u službi i drugim).

46. Ustavni sud mora da istakne da je Tužilaštvo u vezi s događajem od 8. februara 2016. godine i podizanjem optužnice „otvorilo put“ sudskom postupku koji je u toku. Ustavni sud primjećuje da je sada na redovnim sudovima da „ocijene“ rad Tužilaštva i način kako su zastupali optužnicu. Ustavni sud podsjeća da se postupak cijeni u cjelini, te da je i na sudovima obaveza poštovanja garancija iz člana 2. Evropske konvencije. U predmetnim apelacijama apelant želi da naredbe o obustavi, odnosno neprovođenju istrage budu sagledane u cjelini, kao dio događaja u odnosu na koji je provedena istraga i postupak je u toku. S druge strane, Tužilaštvo je navelo da propusti ovlaštenih službenih lica nisu utjecali na odluku Tužilaštva da, prema njegovom shvatanju, donese jedinu ispravnu odluku, odnosno podigne optužnicu protiv Ljube Seferovića i drugih.

47. U kontekstu protivrječnih navoda Tužilaštva i apelanta, Ustavni sud podsjeća na praksu Evropskog suda, odnosno mjerodavne principe koji su izneseni u presudi u predmetu *Ali and Ayşe Duran protiv Turske* (broj 42942/02 od 8. aprila 2008. godine, tekst preuzet iz dijela presude *Beganović protiv Hrvatske*, koristi se za potrebe ove odluke):

61. *Zahtjevi članaka 2. i 3. nisu ograničeni na fazu službene istrage, ako je ona dovela do pokretanja postupka pred domaćim sudovima: u postupku u cjelini, uključujući i njegovu raspravnu fazu, moraju se ispuniti uvjeti pozitivne obveze zaštite života putem zakona i zabrane zlostavljanja. Iako nema apsolutne obveze prema kojoj bi se svi kazneni progoni trebali okončati osudom ili izricanjem neke određene kazne, domaći sudovi ni u kojim okolnostima ne bi smjeli biti spremni dopustiti da kaznena djela kojima se ugrožava život i teški napadi na tjelesni i moralni integritet prođu nekažnjeno (vidi Öneriyıldız, naprijed citirano, §§ 95 i 96; Salman v. Turkey [GC], br. 21986/93, § 104-109, ECHR 2000-VII; te Okkali naprijed citirano, § 65).*

62. *Stoga je važno pitanje koje Sud treba ispitati može li se i u kojem se opsegu može smatrati da su sudovi prilikom donošenja zaključaka slučaj podvrgnuli pažljivoj ocjeni, onako kako to zahtijevaju članci 2. i 3. Konvencije, kako ne bi bio doveden u pitanje odvratajući učinak pravosudnoga sustava i značaj uloge koju on treba imati u sprječavanju povreda prava na život i zabrani zlostavljanja (vidi, Okkali, naprijed citirano, § 66).*

48. Dakle, protegnuvši zahtjeve iz člana 2. Evropske konvencije na postupak u cjelini, Evropski sud je naveo da dužina trajanja postupka, preblaga kazna, kao i druge okolnosti mogu utjecati na povredu ovog prava u sudskom postupku. Stoga, imajući u vidu navedenu praksu Evropskog suda, Ustavni sud ukazuje da sudski postupak koji je u toku, tj. postupajući sud treba imati u vidu sve okolnosti konkretnog postupka, uključujući i osporene odluke u predmetnim apelacijama, od čega u konačnici može zavisiti njegova odluka. O cjelokupnom postupku, što uključuje i istražnu fazu, može se „diskutirati“ tek nakon okončanja postupka. Isto se odnosi na postupanja svih lica koja su učestvovala u postupku, bez obzira na to da li je utvrđena ili nije njihova disciplinska ili krivična odgovornost, ali, dakle, tek nakon okončanja sudskog postupka i zavisno od toga koliko je postupanje određenih lica od značaja za cjelokupni postupak, a što je u ovom trenutku prvenstveno zadatak redovnog suda.

49. S druge strane, imajući u vidu akte koje je apelant osporio u predmetnim apelacijama, odnosno osporena obavještenja Tužilaštva, Ustavni sud primjećuje da ih je ispitala glavna kantonalna tužiteljica (po apelantovoj pritužbi), pa zatim i Federalno tužilaštvo, koji su podržali odluke Tužilaštva dajući za navedeno veoma detaljna objašnjenja. Apelant ne smatra da su obavještenja detaljna, već nalazi da nije odgovoreno na brojne navode, te ukazuje na način kako se „istraga“ vodila, odnosno ukazuje na fragmentarno ispitivanje koje je, prema njegovom shvatanju,

novim činjenicama oduzelo značaj novih okolnosti i koje nisu dovedene u vezu s ranijim radnjama koje je Tužilaštvo preduzelo (u istrazi koja je završena podizanjem optužnice).

50. Ustavni sud opet podsjeća na to da član 2. Evropske konvencije predstavlja jednu od osnovnih vrijednosti demokratskih društava. Evropski sud je naglasio da član 2. Evropske konvencije zahtijeva da su nadležna tijela u slučaju nasilne smrti dužna provesti službenu djelotvornu istragu čija forma i sadržaji zavise od okolnosti konkretnog slučaja. Prema stavu Evropskog suda, da bi se istraga mogla smatrati djelotvornom u smislu člana 2. Evropske konvencije ona mora prvenstveno biti „odgovarajuća“, odnosno tokom istrage moraju biti utvrđene sve relevantne činjenice, te kada je to moguće istraga mora dovesti do identifikacije počilaca i njihovog kažnjavanja. Nadalje, nadležne vlasti moraju preduzeti sve razumne mjere kojima će pribaviti i osigurati dokaze u predmetnom slučaju. Zaključci istrage moraju biti zasnovani na nezavisnoj, objektivnoj i temeljitoj analizi predmeta. Nadležna tijela koja provode istragu moraju biti nezavisna od ostalih lica koja bi mogla, na bilo koji način, biti povezana s predmetom, i to ne samo u hijerarhijskom nego i u praktičnom smislu. Istraga mora biti provedena ažurno i pravovremeno. Istraga mora biti dostupna porodici žrtve u onoj mjeri u kojoj je potrebno za zaštitu njihovih prava. Štaviše, u određenim okolnostima istraga mora biti podvrgnuta i „oku javnosti“. Stoga će Ustavni sud u okolnostima konkretnog predmeta, a polazeći od apelantovih navoda, ispitati da li su zadovoljeni standardi iz istrage, uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja.

51. Što se tiče nezavisnosti istrage, Ustavni sud primjećuje da je apelant tražio izuzeće Tužilaštva, ne navodeći konkretne razloge zašto, ali je očigledno da je apelant izgubio povjerenje u rad Tužilaštva. Međutim, Ustavni sud primjećuje da je apelant tražio (čak i od Ustavnog suda) prebacivanje nadležnosti na Federalno tužilaštvo. Imajući u vidu da je apelantovu pritužbu u konačnici ispitalo Federalno tužilaštvo, u čiji rad nesporno apelant ima povjerenje, u nedostatku konkretnih navoda koji bi ukazivali na zavisnost Tužilaštva koje je istragu vodilo, a čije je odluke potvrdilo i Federalno tužilaštvo, Ustavni sud nalazi da su u konkretnom predmetu zadovoljeni kriteriji, odnosno da ničim nije dovedena u pitanje „nezavisnost istrage“.

52. Što se tiče standarda hitnosti, brzine i sveobuhvatnosti, pri čemu Evropski sud ne oklijeva da detaljno kontrolira mjere koje su preduzeli istražioc, Ustavni sud primjećuje da apelant u najvećem dijelu problematizira ovaj dio. Pri tome, Ustavni sud mora da razgraniči navode iz apelacije AP 3546/16 (jer nije pokrenuta istraga po službenoj zabilješci FUP-a) od navoda iz apelacije AP 4835/16 (istraga obustavljena protiv imenovanih lica). U vezi s navedenim, Ustavni sud primjećuje da su razlozi za nepokretanje istrage (kako to proizlazi iz osporenih obavještenja, imajuću u vidu sve okolnosti ovog slučaja, postupak koji je u toku i ostalo) u tome da se iskaz svjedoka E. M. ne

podudara sa izjavom A. F., da je izvršena provjera videonadzora, da je Tužilaštvo provjerilo (u drugom predmetu) da se M. B. nije nalazio u Bosni i Hercegovini od 7. februara do 10. februara 2016. godine, te da ne postoje osnovi sumnje da je učinjeno krivično djelo. Ustavni sud napominje da nije u njegovoj nadležnosti, niti takva obaveza proizlazi iz člana 2. Evropske konvencije, da prati i ispituje „formu“ postupanja tužilaštva. Naime, djelotvornost istrage podrazumijeva provođenje radnji i utvrđivanje svih okolnosti kako bi se došlo do istine. Činjenica da je Tužilaštvo ispitalo navode u vezi sa službenom zabilješkom, ali ih nije ispitalo onako kako to apelant misli da treba (u novoj istrazi), nije odlučujuća za obaveze koje nameće član 2. Evropske konvencije. Pri tome, Ustavni sud primjećuje da Tužilaštvo nije „povjerovalo“ svjedoku E. M. (kako apelant navodi) da nije u kritično vrijeme bio na licu mjesta, već je detaljno ispitalo njegov iskaz u vezi s drugim okolnostima, ali je za to dalo obrazloženje.

53. Također, Ustavni sud primjećuje da je u obavještenju(ima) da se istraga obustavlja protiv navedenih policijskih službenika MUP-a kao razlog za takvu odluku (u suštini i ukratko) navedeno da nema elemenata krivičnog djela nesavjesnog rada u službi i odavanja službene tajne, niti drugog krivičnog djela, da je došlo do propusta, ali ne takvih da oni predstavljaju krivično djelo, da nema umišljaja, da navedeni propusti nisu utjecali na tok istrage (koja je završena podizanjem optužnice i postupkom koji je u toku), te da su čak propusti rezultat želje osumnjičenih da pomognu rasvjetljavanju slučaja. Međutim, apelant, suprotno zaključku nadležnih tužilaštava, insistira na tome da se radi o grubom kršenju dužnosti, svjesno, da svi detalji nisu ispitani i kao ključno da nisu sagledani u okolnostima cjelokupnog događaja, odnosno da li su i kako utjecali na istragu povodom koje je u toku krivični postupak.

54. U vezi s navodima iz apelacije AP 4835/17, Ustavni sud primjećuje da je Tužilaštvo istragu protiv određenih lica, ovlaštenih službenih lica (koji su radili na istrazi u vezi sa događajem od 8. februara 2016. godine), pokrenulo 3. marta 2017. godine, a naredbu o obustavi istrage nakon provedenog postupka donijelo 1. augusta 2017. godine, i to zbog krivičnog djela nesavjesnog rada u službi i odavanja službene tajne, utvrdivši da djelo koje su počinili osumnjičeni nije krivično djelo. Također, Ustavni sud mora da uoči da su propusti u službi, tj. u radu nekih od navedenih lica bili predmet „istrage“ i ranije, odnosno interne kontrole, kao i da je u odluci u predmetu AP 3950/16 navedeno (tačka 67) da je apelant obavijestio Ustavni sud o utvrđenim propustima *ad hoc* tijela, da je Federalno tužilaštvo (u rješenju od 28. oktobra 2016. godine kojim je odlučilo o apelantovoj pritužbi) konstatiralo određene propuste službenih lica (tačke 54. i 57), odnosno „curenje informacija“ i da nije došlo do potpune primjene odredbi Uputstva o postupanju i saradnji ovlaštenih službenih lica i tužilaca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage. Dakle,

Tužilaštvo je otvorilo istragu protiv policijskih službenika MUP-a koji su proveli određene radnje u istrazi koje je Tužilaštvo vodilo povodom događaja u kojem je stradao Dženan Memić, te je nakon provedene istrage donijelo naredbu da se istraga obustavlja. Tužilaštvo je, dakle, opet ispitalo njihove radnje, te je jasno navelo da te radnje nisu utjecale na tok istrage. Dati razlozi Tužilaštva, koji su još dva puta ispitani (ispitali su ih glavna kantonalna tužiteljica i Federalno tužilaštvo), ne ostavljaju dojam proizvoljnosti niti upućuju na kršenje obaveza koje proizlaze iz člana 2. Evropske konvencije.

55. Ipak, Ustavni sud mora konstatirati da je u apelaciji AP 4385/17 Tužilaštvo i samo priznalo određene propuste ovlaštenih službenih lica u radnjama koje su preduzimali i ti propusti nisu sporni. Jedan od utvrđenih propusta je propust da se osigura videonadzor sa hotela Crystal, koji je priznao i E. K. koji je trebao da osigura navedeni dokaz. Ustavni sud neće ulaziti u zaključak Tužilaštva da u navedenim radnjama E. K. nema (ili ima) elementa krivičnog djela neovlaštenog rada u službi (ili bilo kojeg drugog djela), jer je Tužilaštvo dovoljno jasno navelo zašto je donijelo naredbu o obustavljanju istrage, te Ustavni sud nalazi da su data dovoljna i jasna obrazloženja u vezi sa navedenim. Ipak, Ustavni sud mora da primijeti da je uslijed „više sile“ (nestanka električne energije) došlo do propusta koji je evidentan, te da dalje nije utvrđeno ko je izvršio brisanje. Ustavni sud, međutim, primjećuje da je Tužilaštvo uložilo znatne napore da pronade počinioca. Dalje, Ustavni sud ukazuje da ne može prihvatiti pokušaj „relativizacije“ tog dokaza jer njega nema – obrisano je. Ustavni sud ne može tvrditi da se ne radi o dokazu koji je bitan za rasvjetljavanje događaja od 8. februara 2016. godine. Dakle, Ustavni sud konstatira da postoje određeni propusti koji su napravljeni u istrazi, ali to nužno ne mora voditi ka zaključku o nedjelotvornosti istrage. Također, Ustavni sud nalazi da za (ne)djelotvornost istrage ne mora postojati „zavjera“, sistemsko zataškavanje ili ciljano prikrivanje ubistva ili bilo kojeg djela. Dovoljno je da sveukupnost (čak i manjih) propusta, nemara, nestručnosti, te nepreduzimanja potrebnih radnji ne dovedu do rezultata ili dovedu do pogrešnih rezultata istrage. Međutim, svi ti eventualni propusti trebaju biti cijenjeni najprije u okviru postupka koji je u toku, o čemu se najprije treba očitovati redovni sud.

56. Ustavni sud u ovom trenutku i u odnosu na osporene akte u predmetnim apelacijama može samo konstatirati da je Tužilaštvo ispunilo svoje obaveze, te je ispitalo navode i utvrdilo sve relevantne činjenice u odnosu na akte koje apelant osporava i koje u ovom trenutku Ustavni sud jedino i može ocijeniti. Ustavni sud u preduzetim radnjama ne može pronaći dokaze da je postojao propust nadležnog tužioca i Tužilaštva koji dovodi u sumnju nastojanja da se prikupe svi relevantni dokazi. Provedena istraga povodom konkretnih „novih okolnosti“ je, prema ocjeni Ustavnog suda, bila potpuna i djelotvorna u smislu člana II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 2. Evropske

konvencije. Međutim, kako je u prethodnim tačkama navedeno, konačnu odluku najprije mora donijeti redovni sud, poštujući garancije prava iz člana II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 2. Evropske konvencije, i to ocjenom cjelokupnog postupka.

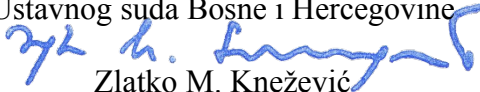
57. U skladu s navedenim, imajući u vidu apelantove navode, kao i konkretne akte koje je osporio apelacijom, Ustavni sud smatra da nisu prekršeni član II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i član 2. Evropske konvencije.

VIII. Zaključak

58. Ustavni sud zaključuje da ne postoji kršenje člana II/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 2. Evropske konvencije u predmetnim apelacijama u situaciji kada je sudski postupak po optužnici Tužilaštva u toku, a u vezi s događajem koji se desio 8. februara 2016. godine i predmet je na rješavanju pred Vrhovnim sudom, a u konkretnom predmetu osporene su „nove odluke“ koje apelant dovodi u vezu s istim događajem (u apelaciji AP 3546/17 odluka Tužilaštva da se istraga neće provoditi, a u apelaciji AP 4835/17 naredba Tužilaštva o obustavi istrage), te je Tužilaštvo ispunilo svoje obaveze i ispitalo navode i utvrdilo sve relevantne činjenice u odnosu na akte koje apelant osporava i dalo je dovoljno i jasno obrazloženje za svoj zaključak da neće provoditi istragu, odnosno zašto je donijelo naredbu o obustavi istrage.

59. Na osnovu člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

60. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Zlatko M. Knežević